

Journalistförbundets förslag om en gemensam medieetisk nämnd:

- En gemensam medieetisk nämnd, som granskar både innehåll och arbetsmetoder, bildas.
- I ett första steg utgår den nya nämndens arbete från de olika befintliga regelverken.
- I ett andra steg utarbetas ett nytt regelverk för den nya nämndens granskningsverksamhet.

Så skapar vi en ny medieetisk nämnd

Allmänheten har idag flera institutioner att vända sig till för att få journalistisk verksamhet granskad: Allmänhetens pressombudsman (PO)/Pressens opinionsnämnd (PON), Granskningsnämnden och Yrkesetiska nämnden (YEN).

Flera olika regelverk ligger till grund för respektive granskning: När PO/PON granskar gäller publicitetsreglerna i Spelregler för press, radio och tv. YEN har också spelreglerna som utgångspunkt för sin granskning av enskilda journalisters arbetsmetoder, men då förstås yrkesreglerna.

I Granskningsnämnden är det radio- och tv-lagen som är grunden, därtill kommer respektive sändningstillstånd. Beställ-tv omfattas inte av sändningstillstånd, så till exempel exklusiva playinslag bedöms inte utifrån tillståndens skrivningar: För beställ-tv finns till exempel inga krav på saktighet, opartiskhet och respekt för privatlivet eller krav på hänsyn till genomslagskraften i tv.

För den allmänhet som reglerna är till för är det ett problem att anmälningsfunktionen är splittrad. Problemen blir tydliga till exempel då så kallad beställ-tv finns på sajter som Aftonbladets och Expressens. Framför allt YEN har svårt att nå fram till allmänheten.

Utifrån detta, och förbundets tidigare fastslagna linje angående en gemensam medieetisk nämnd, bör ett förslag om framtida verksamhet utgå från att som ett första steg sammanföra anmälningsfunktionen. En eventuell samordning

av regelverken kan därefter mogna fram.

Det skulle innebära att MO, Allmänhetens Medieombudsman, bedömer anmälningar initialt och prövar vilket/vilka regelverk som kan bli aktuella att ställa anmälan mot. En ny medienämnd skulle kunna fungera i olika sammansättningar om ett antal utsedda nämndledamöter finns tillgängliga för att kalla till aktuella ärenden. Nomineringsprocessen av dessa ledamöter skulle kunna fungera på samma sätt som dagens PON-ledamöter utses.

Detta förslag bygger alltså på att en MO/MON-verksamhet upprättas, med dagens PO/PON som utgångspunkt och mall, men mindre kopplad till någon av pressens organisationer. De delar av Granskningsnämndens uppdrag som handlar om granskning av innehållet i program, överförs till MO/MON, men med bibehållet regelverk, till att börja med.

Även YEN:s granskande verksamhet överförs till MO/MON, vilket gör det möjligt att pröva alla journalister, inte bara Journalistförbundets medlemmar.

Pressens samarbetsnämnd fortsätter tills vidare att äga spelreglerna, Journalistförbundet äger yrkesreglerna och staten ansvarar naturligtvis även i framtiden för lag och sändningstillstånd.

Verksamheten finansieras enligt tidigare nycklar (det vill säga av de organisationer som står bakom, i förhållande till andel av anmälningarna). Journalistförbundet ekonomiska insats blir därmed större än idag, i och med att vi tar på oss kostnader för granskning av yrkesetiken.

Detta förslag underlättar vägen mot en enhetlig mediegranskning, och stärker förhoppningsvis allmänhetens förtroende för journalistiken i allmänhet, och det självreglerande systemet i synnerhet.

Det är också viktigt att, i detta sammanhang, påpeka att de befintliga regelverken angående textreklam också bör uppvärderas och utvecklas vidare i en framtida MO/MON-verksamhet.

**Journalistförbundets styrelse
maj 2013**

Så skapar vi en ny medieetisk nämnd